

อัตราผลตอบแทนในการลงทุนของโรงเรียนราษฎร์ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ปีการศึกษา 2518-2520



นางสาวรัตนา ตั้งกิจลาวิสุทธ์

ศูนย์วิทยพัทยากร
007416
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญามหาบัณฑิต

ภาควิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2525

ISBN 974-561-407-6

17108986

THE RATE OF RETURN ON INVESTMENT IN PRIVATE SCHOOLS
IN
BANGKOK METROPOLITAN AREA, ACADEMIC YEARS 1975-1977



Miss Ratana Tangidgavisut

*A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy*

Department of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

1982

ISBN 974-561-407-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ อัตราผลตอบแทนในการลงทุนของโรงเรียนราษฎร์ ในเขตกรุงเทพมหานคร
 ปีการศึกษา 2518-2520

ชื่อผลิต นางสาวรัตนา ตั้งกิจจารวิสุทธิ์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรมล สวัสดิ์บุตร
 อาจารย์ อรพินธุ์ ชำดีอัปสร

ภาควิชา การบัญชี

ปีการศึกษา 2524

บทคัดย่อ



การศึกษา เป็น เครื่องมือสำคัญในการแก้ปัญหาพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ กทม. และสังคม การพัฒนาประเทศจะสำเร็จได้ด้วยประชากรของประเทศที่มีคุณภาพ รัฐจึงพยายามรับภาระในการจัดการศึกษาให้แก่ประชากรให้มากที่สุด แต่เนื่องจากงบประมาณแผ่นดินมีจำกัด รัฐจึงไม่สามารถจัดการศึกษาได้ทั้งหมดต้องอาศัยเอกชนช่วยจัดบ้าง เอกชนจึงมีบทบาทในการช่วยแก้ปัญหาการศึกษาของประเทศ แต่การลงทุนของเอกชนในด้านนี้ยังไม่ได้รับการส่งเสริมเท่าที่ควร ฉะนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและรับผิดชอบน่าจะไดศึกษาเพื่อหาทางสนับสนุนแก้ไขต่อไป

วัตถุประสงค์ของการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ก็เพื่อที่จะศึกษาถึง อัตราผลตอบแทนในการลงทุนของโรงเรียนราษฎร์สายสามัญ ที่เปิดสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2518-2520 เพื่อจะได้ทราบโครงสร้างและลักษณะของรายรับค่าใช้จ่าย เช่น แหล่งที่มา ประเภทของรายรับและลักษณะของค่าใช้จ่าย อันจะเป็นแนวทางแก่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษา-เอกชน ในการปรับปรุง แก้ไข ควบคุมและส่งเสริมโรงเรียนราษฎร์

วิธีดำเนินการวิจัย กระทำโดยใช้โรงเรียนราษฎร์สายสามัญ ที่เปิดสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เฉพาะที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 74 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ร้อยละ 50 ของกลุ่มประชากรได้โรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง 37 โรงเรียน และในการวิจัยนี้ได้ใช้วิธีสังเกตแบบสอบถามไปตาม

โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจึงคำนวณโรงเรียนเป็น 3 กลุ่ม ตามเกณฑ์ระดับมาตรฐานโรงเรียนที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนดขึ้นจากการวิจัยเพื่อกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน เมื่อปี พ.ศ. 2517 แบ่งเป็นกลุ่มระดับมาตรฐานดี ปานกลาง และพอใช้

ในการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนของโรงเรียนราษฎร์นั้น เนื่องจากโรงเรียนใช้วิธีการบันทึกบัญชีแบบเกณฑ์เงินลดจึงไม่ได้คำนึงถึงค่าเสื่อมราคา แต่ตามปกติแล้วการคำนวณอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนจะต้องคำนึงถึงค่าเสื่อมราคาด้วย จึงได้ทำการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนในการลงทุนของโรงเรียนราษฎร์แยกเป็น 2 กรณี พอสรุปผลได้ดังนี้

1. อัตราผลตอบแทนในการลงทุนของโรงเรียนราษฎร์ในเขตกรุงเทพมหานคร กรณีไม่รวมค่าเสื่อมราคาเป็นค่าใช้จ่าย (R.O.I.₁) ในปีการศึกษา 2518 2519 และ 2520 มีอัตราผลตอบแทนร้อยละ 4.90 3.43 และ 3.75 ตามลำดับ เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายกลุ่ม ปรากฏว่าทั้ง 3 ปีการศึกษา มีลักษณะเหมือนกัน คือโรงเรียนกลุ่มระดับมาตรฐานพอใช้ มีอัตราผลตอบแทนสูงเป็นลำดับ 1 โรงเรียนกลุ่มระดับมาตรฐานปานกลาง มีอัตราผลตอบแทนสูงเป็นลำดับ 2 และโรงเรียนกลุ่มระดับมาตรฐานดี มีอัตราผลตอบแทนสูงเป็นลำดับ 3

2. อัตราผลตอบแทนในการลงทุนของโรงเรียนราษฎร์ในเขตกรุงเทพมหานคร กรณีรวมค่าเสื่อมราคาเป็นค่าใช้จ่าย (R.O.I.₂) ในปีการศึกษา 2518 2519 และ 2520 มีอัตราผลตอบแทนร้อยละ 3.02 1.48 และ 1.76 ตามลำดับ เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายกลุ่ม ปรากฏว่าปีการศึกษา 2518 และ 2519 มีลักษณะเหมือนกันและเหมือนกับกรณีไม่รวมค่าเสื่อมราคาเป็นค่าใช้จ่าย (R.O.I.₁) กล่าวคือ โรงเรียนกลุ่มระดับมาตรฐานพอใช้ มีค่าอัตราผลตอบแทนสูงเป็นลำดับ 1 โรงเรียนกลุ่มระดับมาตรฐานปานกลาง มีค่าอัตราผลตอบแทนสูงเป็นลำดับ 2 โรงเรียนกลุ่มระดับมาตรฐานดี มีค่าอัตราผลตอบแทนสูงเป็นลำดับ 3 สำหรับปีการศึกษา 2520 โรงเรียนกลุ่มระดับมาตรฐานพอใช้ ยังมีอัตราผลตอบแทนสูงเป็นลำดับ 1 และโรงเรียนกลุ่มระดับมาตรฐานดี ซึ่งเคยมีอัตราผลตอบแทนสูงเป็นลำดับ 3 กลับมาอยู่ในลำดับ 2 และลำดับ 3 ได้แก่ โรงเรียนกลุ่มระดับมาตรฐานปานกลาง

รายรับส่วนใหญ่ของโรงเรียนราษฎร์เป็นประเภทค่าธรรมเนียม ซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ 81 ของรายรับทั้งสิ้น และค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นประเภทเงินเดือนและค่าจ้าง ซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ 69

ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น สำหรับกรณีไม่รวมค่าเสื่อมราคาเป็นค่าใช้จ่าย และมีจำนวนร้อยละ 65 ของ
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น สำหรับกรณีรวมค่าเสื่อมราคาเป็นค่าใช้จ่าย

ผลของการวิจัยนี้สรุปได้ว่า ในระหว่างปีการศึกษา 2518-2520 สำหรับโรงเรียนราษฎร์
ในเขตกรุงเทพมหานคร เฉพาะที่เปิดสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีอัตรา
ผลตอบแทนในการลงทุนต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำในช่วงเวลานั้น คือมีอัตราผลตอบแทน
เฉลี่ยระหว่างร้อยละ 1.48 - 4.90 ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำเป็นร้อยละ 8 ต่อปี ซึ่ง
น่าจะเป็นข้อพิจารณาของทั้งฝ่ายผู้ประสงค์จะจัดตั้งโรงเรียนราษฎร์ว่า ถ้าได้รับอัตราผลตอบแทน
ในการลงทุนต่ำดังกล่าวแล้วจะสามารถดำรงโรงเรียนที่ตั้งขึ้นได้ต่อไปหรือไม่ และฝ่ายรัฐซึ่งมีอำนาจ
ในการอนุญาตให้ตั้งโรงเรียนราษฎร์ก็ควรกำหนดนโยบายระยะยาว ให้เป็นที่ทราบกันแน่นอนว่ารัฐจะ
จัดการศึกษาเองร้อยละเท่าใด และให้เอกชนจัดร้อยละเท่าใด เพื่อป้องกันมิให้มีปริมาณโรงเรียนราษฎร์
มากเกินไปจนเป็นผลให้โรงเรียนราษฎร์ต้องเลิกล้ม เพราะไม่มีนักเรียนเข้าเรียนเพียงพอ และใน
ขณะเดียวกันรัฐก็ควรพิจารณาหาทางช่วยเหลือส่งเสริมโรงเรียนราษฎร์ที่มีอยู่แล้ว และมีอัตราผลตอบแทน
ต่ำ ให้สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ด้วยการให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title *The Rate of Return on Investment in Private Schools in Bangkok Metropolitan Area, Academic Years 1975-1977.*

Name *Miss Ratana Tangidgavisut*

Advisors *Assistant Professor Niramol Savasdibutr*
Miss Orapin Chartabsorn

Department *Accountancy*

Academic Year *1981*

ABSTRACT

Education is an important tool in solving basic socio-economic and political problems. As the key to the success in national development is well-educated people, the government, therefore, tries its best to provide education to the greatest percentage of the population possible. Budgetary constraints have made it necessary for the government to allow private sector to operate educational institutions without adequate support from the national budget. It is for this reason that studies should be conducted by the agencies and individuals concerned in order to find appropriate way to assist these private educational institutions.

The purpose of this study was to examine the rate of return on investment in private schools that provide the teaching of Prathom Suksa 1 through Mathayom Suksa 3 in Bangkok Metropolitan area during the academic years 2518-2520 (1975-1977), in order to identify the structure, types and sources of their incomes and expenditures. Findings of the study would assist the Office of the Private Education Commission and other government agencies in the improvement and control of private schools.

The study included a sample of 37 private schools selected by a simple random sampling method, which accounted for 50 per cent of the total 74 schools having classes from Prathom Suksa 1 to Mathayom Suksa 3. Questionnaires were sent to the 37 schools, and upon receipt of completed questionnaires, the schools were divided into three groups in accordance with the standard criteria set up by the Office of the Private Education Commission in 2517 (1974), which classified private schools into three grades - good, medium and fair.

Since all schools kept accounts on cash basis, the rate of return was therefore calculated without taking depreciation into consideration. However, as the concept of the rate of return generally does include depreciation as an expense, it was deemed necessary that a normal procedure also be applied for comparison. On the basis of these two approaches, findings were as follow :

1. The rates of return on investment in private schools in Bangkok Metropolitan Area, excluding depreciation as an expense (R.O.I.₁), in the academic year 1975, 1976 and 1977 averaged 4.90, 3.43 and 3.75 per cent, respectively. An examination of the schools classified into three groups as above mentioned showed that the R.O.I.₁ of the "fair" group ranked the highest, the R.O.I.₁ of the "medium" group ranked the second, and the R.O.I.₁ of the "good" group ranked the lowest. This pattern was consistent for all the three years.

2. The rates of return on investment in private schools in Bangkok Metropolitan Area, including depreciation as an expense (R.O.I.₂), in the academic years 1975, 1976 and 1977 averaged 3.02, 1.48 and 1.76 per cent, respectively. An examination of the three groups revealed a

pattern similar to that of R.O.I.₁, except in the academic year 1977 when the R.O.I.₂ for the "good" group ranked second and the R.O.I.₂ for the "medium" group was the lowest, but the R.O.I.₂ for the "fair" group still ranked the highest.

It was also found that about 81 per cent of the total income came from school fees and about 69 per cent of the total expenditure was for salaries and wages when depreciation was not accounted for, or about 65 per cent when depreciation was taken into account.

It might be concluded from the findings that private schools in Bangkok Metropolis which operated Prathom Suksa 1 through Mathayom Suksa 3 in the academic years 1975 through 1977 obtained much lower rates of return on investment than the interest rate from fixed deposit of that period, that is, the rates of return on investment were 1.48 to 4.90 per cent compared to 8 per cent per annum of fixed deposit interest rate. Those who consider operating a private school should take into account the low rates of return in making their decision. The government should also set up long-term policy guidelines such as the percentage of private participation in providing education so that the number of private schools would not be excessive and enrolments per school would not be too low to operate. Moreover as the findings of this study revealed, there is a real need for governmental subsidies to private schools which earn a very low rate of return for their role in providing education for the people of the country.



กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยสามารถดำเนินงานไปด้วยความเรียบร้อยและประสบความสำเร็จด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรมล สวัสดิ์บุตร อาจารย์ อรรถนัฐ ชาติดีปสร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำปรึกษาและชี้แจงแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยด้วยความเสียสละและเอาใจใส่ตลอดเวลา

ศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ประธานกรรมการ ได้กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์และสนับสนุนเป็นแรงใจให้ทำการวิจัยจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ

นายมงคล ศิริไพรวรรณ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้กรุณาตรวจแก้ไขร่างวิทยานิพนธ์ทุกบทอย่างละเอียด และให้คำปรึกษา แนะนำ สนับสนุน ให้กำลังใจเสมอมา ตลอดจนช่วยอนุเคราะห์ออกหนังสือราชการขอความร่วมมือโรงเรียนต่าง ๆ ในการตอบแบบสอบถาม และให้ข้อมูลต่าง ๆ

ผู้วิจัยได้รับกำลังใจและคำปรึกษาแนะนำช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากนายบุญคือ ทองอยู่ นายสุรชัย ชินโย ดร.เชิน แก้วยศ นอกจากนี้นายสัมฤทธิ์ สำเียง ผู้อำนวยการกองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และนางสาวปิ่นไพโร ตั้งกิจจาริสุทธิ์ ได้ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และประสานงานจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง และการวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จไม่ได้หากมิได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนต่าง ๆ ที่กรุณาเสียสละเวลาตอบแบบสอบถามให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้กรุณาให้ทุนส่วนหนึ่งสำหรับการทำงานวิจัยเรื่องนี้ และการศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์ได้รับความอนุเคราะห์จากคุณเอทธิพันธ์ คีลาไล

หากขาดความอนุเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นแล้ว งานวิจัยครั้งนี้คงไม่ได้รับความสำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

นางสาวรัตนา ตั้งกิจจาริสุทธิ์

7 พฤษภาคม 2525

สารบัญ



ย

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ข
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการแผนภูมิประกอบ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ทฤษฎี	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ส่วนราชการที่ควบคุมสถานศึกษาเอกชน	21
การคัดเลือกสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	21
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	24
กระทรวงศึกษาธิการกับโรงเรียนราษฎร์	25
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	28
ความมุ่งหมายของการวิจัย	28
ขอบเขตของการวิจัย	29
ประชากรและตัวอย่าง	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30

	การเก็บรวบรวมข้อมูล	30
	วิธีวิเคราะห์	31
	สูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์	34
บทที่ 4	การวิเคราะห์ข้อมูล	36
	การเล่นข้อมูลรายรับจำแนกตามประเภทและจำแนกตามปีการศึกษา	36
	การเล่นข้อมูลร้อยละของประเภทรายรับเปรียบเทียบ 3 ปีการศึกษา (2518-2520)	43
	การเล่นข้อมูลค่าใช้จ่ายจำแนกตามประเภทและจำแนกตามปีการศึกษา	45
	การเล่นข้อมูลร้อยละของประเภทค่าใช้จ่ายเปรียบเทียบ 3 ปีการศึกษา (2518-2520)	54
บทที่ 5	ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล	61
	ผลการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจำแนกตามปีการศึกษา	61
	ผลการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนเปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ประจำ	69
	ผลการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจำแนกเป็นปี	72
	ผลการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนเปรียบเทียบ 3 ปีการศึกษา (2518-2520)	75
บทที่ 6	สรุปผลการวิจัย ปัญหา และข้อเสนอแนะ	76
	สรุปผลการวิจัย	76
	อภิปรายผลการวิจัย	80
	ปัญหาที่ ๆ ไปเกี่ยวกับโรงเรียนราษฎร์	82
	ข้อเสนอแนะ	83
	บรรณานุกรม	86
	ภาคผนวก	
	ภาคผนวก ก	90
	ภาคผนวก ข	94

รายการตารางประกอบ

หน้า

ตารางที่

1	<i>Social and Private Rates of Return to Education Men and Women Combined, 1970 (Per Cent)</i>	11
2	อัตราผลตอบแทนส่วนเพิ่มต่อสังคมและต่อบุคคล	12
	(<i>Social and Private Marginal Rates of Return</i>)	
3	อัตราผลตอบแทนเฉลี่ยต่อสังคมและต่อบุคคล	15
	(<i>Social and Private Average Rates of Return</i>)	
4	แสดงประเภทของรายรับ ปีการศึกษา 2518	37
5	แสดงประเภทของรายรับ ปีการศึกษา 2519	38
6	แสดงประเภทของรายรับ ปีการศึกษา 2520	40
7	ร้อยละของประเภทรายรับเปรียบเทียบ 3 ปีการศึกษา (2518-2520)	42
8	แสดงประเภทค่าใช้จ่าย ปีการศึกษา 2518	46
9	แสดงประเภทค่าใช้จ่าย ปีการศึกษา 2519	48
10	แสดงประเภทค่าใช้จ่าย ปีการศึกษา 2520	52
11	ร้อยละของประเภทค่าใช้จ่ายเปรียบเทียบ 3 ปีการศึกษา (2518-2520)	55
12	อัตราผลตอบแทน ปีการศึกษา 2518	62
13	อัตราผลตอบแทน ปีการศึกษา 2519	63
14	อัตราผลตอบแทน ปีการศึกษา 2520	65
15	อัตราผลตอบแทนกรณีไม่รวมค่าเสื่อมราคาเป็นค่าใช้จ่าย (<i>R.O.I.₁</i>) เปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ	67
16	อัตราผลตอบแทนกรณีรวมค่าเสื่อมราคาเป็นค่าใช้จ่าย (<i>R.O.I.₂</i>) เปรียบเทียบกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ	68

ตารางที่		หน้า
17	อัตราผลตอบแทนกรณีไม่รวมค่าเสื่อมราคาเป็นค่าใช้จ่าย (R.O.I. ₁) เมื่อค่าแฉกเป็นศิลปะ	70
18	อัตราผลตอบแทนกรณีรวมค่าเสื่อมราคาเป็นค่าใช้จ่าย (R.O.I. ₂) เมื่อค่าแฉกเป็นศิลปะ	71
19	อัตราผลตอบแทนเปรียบเทียบ 3 ปีการศึกษา (2518-2520)	73
20	แสดงอัตราผลตอบแทนเป็นรายโรงเรียน ปีการศึกษา 2518	91
21	แสดงอัตราผลตอบแทนเป็นรายโรงเรียน ปีการศึกษา 2519	92
22	แสดงอัตราผลตอบแทนเป็นรายโรงเรียน ปีการศึกษา 2520	93



ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิ

หน้า

อัตราผลตอบแทนเปรียบเทียบ 3 ปีการศึกษา (ปีการศึกษา 2518-2520) 74



ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย